

FÁY ANDRÁS LÚD ÉS ORR

ÁLLATMESÉK

A VARJÚ ÉS A FÜLEMILE

- Hitvány énekes! - szóla megvetéssel a varjú a csattogó fülemiléhez. - Pohos dögevő -, felel ez -, neked tetszeni nem vágytam soha! Dögöt nem jelentget énekem.

CUKORMÍVES

A haldokló cukormíves ágya előtt egy asztalra tétette utolsó mesterművét, egy nagy süteményt, mely Belgrád várát ábrázolta. - Nem halok meg egészen - így kiált fel meglegedetten -, élni fogok ez alkotásban a maradék előtt! Szegény! hányadik metamorfózison ment azóta keresztül mesterműve!

Írócskák! reménylem, értetek?

A SZAMÁR

A szamár irigyelve szemlélte, mint vala ura előtt egy angol paripa kedvességben. - Ah! most értem én - így szóla szokatlan víg szökéssel -, mi hibázik nekem? az átkozott nagy fülek, s az ormatlan legyezők tesznek engem mások előtt utálatossá. - Ballag azonnal s nyüzsög a juhászon, hogy ocsmány füleit s farkát vagdalja el. - Óh jámbor! - felel az - nem fül, nem fark a

te árulód, hanem az, hogy számár vagy.

Cifra köntös fityeg az uracskán, szépen fütyöl, dalol, táncol, de a kalap tököit fedez.

KOPERNIKUSZ ÉS AZ URACS

Kopernikusz szisztémájának hetykén veté ellen egy uracs: ha a föld forog, miért nem dönt el engemet fordulásával? - Mert az úr szerfelett kis pont a nap szisztémájában - felel mosolyogva a tudós.

A VAK ÉS A SIKET

Egy siket és ismerőse, aki a belső hályog miatt nem látott, a játékszínbe mentek együtt, egy új énekesnő hallására. - Egek! beh felséges hang! - szóla a siket a vakhoz. - A hang amilyen - felel ez -, de az akció, akció!

Mily sokan ítélnék csak azért, hogy eltitkolhassák mások előtt valamihez nem értésöket!

A DENEVÉR

Megunta tojáson ülni a denevér: óh, gyáva heverés! - így kiált fel, érdemes-e hitvány kölykökért így vesződni az unalommal? - és esdekle az Isteneknek, mentenék fel őtet e nemtelen kötelesség alól. Megnyeré ezt a nyughatatlan, s azóta elevent szül. De ím, utálatba jöve minden állatok előtt anyai hidegségéért, s mindenektől megvetve csak éjjel repked, és barlangokba rejtezik.

Anyák! szükséges néha a dajka is - de az anya mindig.

A FECSKE

Vidám nyári nap volt, s a fecske víg csevegéssel szálldosott a fentebb levegőben. De nemsokára messziről megdördült az ég, s amint a ború közelgetett, mindig alább-alább szálldosa a fecske, míg végre majd a földet horzsolá. - Kis lélek - így szólt hozzá a veréb -, kit a bölcs idő ily alázásra és változásra bírhat! a komor minden időben egyforma marad. - Barátom! - felel ez -, ostoba az ily bölcs.

Magát az időhöz és körülálláshoz szabni tudni - a fő bölcsesség.

A MÉHEK ÉS MEDVE

Egy görbe fa odvában honolt méhrajhoz nem férhetvén a medve, kíváncsian szemlélte alulról szorgalmát. - Együgyűk! - szól végre az irigység belőle -, hogy nem unjátok oly apró cseppekbe gyűjtögetni azt a kis mézeteket; nekem ugyan nem volna béketűrésem hozzá. - Azért is nyalogatja éhen uraságod téiben a talpát addig, míg mi kényűnkre élünk nyári kereseteinkkel.

Aki nem munkál, ne is egyék az!

A MEDVE ÉS EVET

Kedvetlen komorsággal járdalt a medve az erdőben, s meglátta egy fán vígan ugrosni az evetet. - Oh be könnyű elméd van! - így szólt megvetéssel hozzá. - Miért nem szokol több komolysághoz, mindjárt többre néznének az állatok? - Az meglehet - felel ez -, de én ugyan oly bohó nem vagyok, hogy kis örömeimet, melyek legszebb boldogságomat teszik, némely gyávák gondolkozásainak s külső fénynek áldozzam fel.

Boldogtalan vagy! ki abban vadászod az igaz boldogságot, hogy többnek látassál mások előtt, mint ami vagy.

AZ OKOS ELEFÁNT

Az állatok tanácsot ültek, s mérgesen keltek ki az ember uralkodása ellen. - Miért szenvednénk tovább - mondának - e jármot nyakunkon? Nincsenek-e velős csontjaink, mérges körmeink, kemény szarvaink s számtalan fegyvereink őellene, gyáva, erőtlen állat ellen? - Javalló zúgás támadt a gyűlésben; de az okosabb elefánt: - Csillapodjatok - úgymond - barátim! Mindenünk több van, mint az embernek, de - eszünk nincs annyi. Pedig ahol ez van, ott az uraság.

Nevetem, midőn panaszt hallok, hogy a fő- vagy alispán despotizált. Miért engedik uraságtok? Az észtl korlátolni lehet erősebb ésszel; de nem is ismer más fegyvert.

A VARJAK GYŰLÉSE

A varjak gyűlést tartottak. - No, mit végeztetek? - kérdé egy visszatérőt a szarka. - Azt, hogy a jövő gyűlésen fogunk végezni.

A PÁSZTORGYERMEK

A pásztorgyerek hosszas erőlködése után felmászta egy terebély körtvélyfára. - Nyújts kezet, segítj fel engem is! - könyörge neki egy gyengébb pásztortársa. - Hiszen úgysem győzöd magad a nagy fa termését leszedni. - Igaz, hogy a gyümölcs itten kettőnknek is sok lenne - felel a gyermek a fatetőn -, de ha felsegítnék, majd azt vélnék több társaink, hogy én is oly könnyen másztam ide. Inkább mássz, ahogy tudsz, vagy hullajtok számodra gyümölcsöt, ami nélkül ellehetek.

Mily sok pátrónus urainknak mutatok tükröt itten!

A FAGYAL

A fagyal kellemes virágával sokáig kétségessé tette a rózsának az elsőséget. - Oh, bárcsak gyümölcsöm is teremne! - sopánkodék a hiú, s teljesedést nyere óhajtása. Azóta nehéz szagúkká lettek virágai, s belőlük hitvány fekete bogycsók feselnek. - Szegény barátném - szóla szánakozva hozzá a rózsá -, elég egynek egyben fényleni.

AZ ÜRGE

Egy ürge felmászta nagy bajjal a határhányásra. - Istenem! be nagy hegy! - felkiált örvendő meglepődéssel. - Mint fogja bámulni a világ, hogy ennyire tudék mászni! - Ürgének biz ez sok! - mondá egy közel böngésző róka -, de azért még nem hegy! - S könnyen szökte által ürgéstől a hányást.

A SAS ÉS FÜLEMILE

A sas szánakozva nézé fészkeből, melyet egy felhőig nyúlt cserfa tetejében rakott, mint hajlong minden szellőcskére a kis fülemile fészke az alacsony bokron, s a gondos anya ekkoron mint remeg. - Kis bohó! - így szólítja meg. - Miért nem jössz fel szomszédságomba? Itten bátorságban lehetnél. - Azonban az énekes madárka egy iszonyú éjjeli vész után reggelre a fát forgácsokba s a sást fészkestől összezúzva látja. - Óh, be jó vala - így szólt ekkor -, az alacsony bokron maradnom. Hajlong ugyan a bokor, hajlong: de a nagy szálfá törik!

AZ OBELISZK

Egy fejedelem, országlása fényének emlékeül, egy temérdek obeliszket vágyván emelni, messze földről ritka szép s nagy gránitot hozata. Összehívatta országa minden faragóit, s a munkát ügyességökre bízta. Sokfelé mentek ezek között a vélemények az oszlop formája, nagysága s jelei iránt. Ki-ké tetszése szerint lásson munkához, volt a végzés. Vésett a kövön

céhbeli és kontár, s ügyetlen vésések törölték el gyakran a mesterművet. Emeletlen marad az obelisz, s feldarabolva a szép gránit.

Édes nyelve hazámnak! félek, nehogy a gránit díjára juss!

A KANDÚR

Karmoltan jöve le a padlásról a macska. - Hol jártál? - kérdi szánva tőle gazdája. - Kedves feleségemmel mulatoztam - felel nyájas simulásokkal a kandúr. - S hol kaptad ezen szörnyű karmolásokat? -

- Tőle a lelkeimtől, s örül a szívem forró szerelme ezen bizonyos jeleinek.

A gazda csodálkozott: mert még - nőtelen volt.

AZ OROSZLÁN ÉS MEDVE

- Tegye fel a proklamációt, titoknak uram! - parancsolja az oroszlán a medvének. - Háborúm lesz az elefánttal. - Kár ezzel fáradnunk, uram! - felel ez. - Ha győz felséged, az egész világ hinni fogja, hogy igazsága volt; ha veszt, senki sem fog ügyelni proklamációjára. Az igazság felséged körmeiben, nem az én pennámban vagyon.

A MAJOM

A majom hosszas fogságából elillant. Az atyafi majomsereg örvendezve vette őt körül, de mint elbámula mindegyik, amint a megérkező idegen makogás mellett emberi eltanult mozdulatokat kezde ejtegetni, s felei közé sehogy sem szokhata, sem vegyülhete. - Gyáva! - szóla szánakozva az anya. - Te majomnak már nem érsz semmit, embernek pedig ostoba vagy.

Magyarom! elvész az eredeti karakter a sok követésben.

AZ ÁLLATOK TÖRVÉNYSZÉKE

Az ember panaszt teve a nyúl ellen, hogy sok kárt teszen a vetésben. Széket ülének az állatok, s törvényt tartának a bevádolt felett. - Ezt szorosan kell vennünk, uraim - szól a róka -, s tekintsük, hogy a hatalmas ember teszen panaszt, akinek bosszújától retteghetünk. - Halált a nyúlnek! - ordítanak egyszerre mindnyájan. - Hóhéra legyen minden, aki hozzá férhet.

- A szegény juh is adott be egy folyamodást a farkas ellen - folytatja a róka -, hogy fiát erőszakkal elragadá. - Hm, a juh? - mondának vont hangon az előkelők. - Az való, hogy farkas atyánkfia is sok csínt teszen. Eresszük voksra a dolgot.

A végzés az vala: per folyjon, míg él, a farkas ellen, holta után pedig a testét férgek emésszék meg.

A KUTYA

Dühös méreggel ugatott a kutya egy elmenő szekér után, s a kereket faldosta. - Mit dühösködöl - így szólt egy tehén hozzá -, hiszen a kocsi nem árt neked semmit? - Nem árt? - felel fogcsikorgatva az eb. - De halad, én pedig maradok.

Az irigység nem hagyja magát, nem hágy mást boldognak lenni.

folytatás: <http://mek.oszk.hu/09100/09114/09114.htm>